

Prostor i položaj Republike Hrvatske

- Geografski položaj Hrvatske
- Hrvatske geografske, povijesne i upravne regije
- Hrvatska i europski prometni pravci

REPUBLIKA HRVATSKA

Službeni naziv: Republika Hrvatska

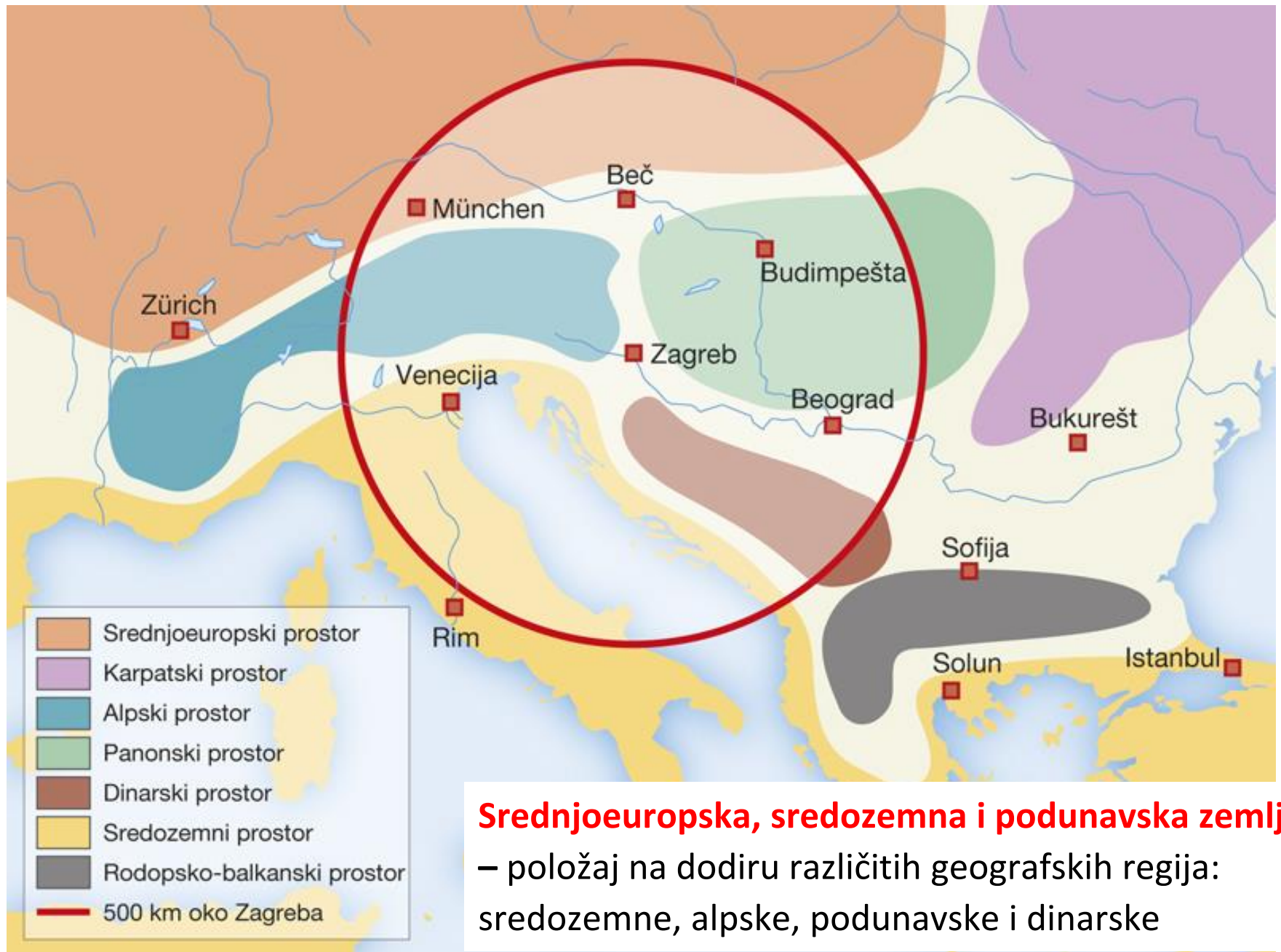
Površina: 56 594 km² (more 31 067 km²) – 25. po veličini u Europi

Broj stanovnika: 4,28 mil. st.

Glavni grad: Zagreb (687 000 st – 2015.)

Geografski položaj Hrvatske

SREDNJOEUROPSKA I SREDOZEMNA ZEMLJA

HRVATSKA – PODUNAVSKA ZEMLJA

GEOGRAFSKI SMJEŠTAJ

KRAJNE TOČKE RH

Savudrija (ili Rt Lako) – Z

Žabnik – S

Ilok – I

otočić Galijula – J

rt Oštra - JI

Geografski položaj

položaj u odnosu na
okolno područje (regije)

Geografski smještaj

smještaj u koordinatnoj
mreži

GRANICE RH

GRANICA UNUTARNJEG MORA

UNUTARNJE MORE

GRANICA TERITORIJALNOG MORA

TERITORIJALNO MORE

EPIKONTINENTALNI POJAS

Površina teritorijalnog i unutarnjeg mora 31.067 km²

Dužina morske obale 6278,4 km

Dužina morske obale - samo kopno 1880,0 km

Dužina morske obale - otoci 4398,4 km

Ukupna ekonomska površina mora 113.680 km²

Dužina kopnene granice 2375 km

prema Sloveniji 668 km

prema BiH 1011 km

prema Mađarskoj 355 km

prema Srbiji 318 km

prema Crnoj Gori 23 km

Dužina morske granice 948 km

KULTURNO-CIVILIZACIJSKI KRUGOVI

REGIJE HRVATSKE

1. panonsko-peripanonska

– 55% površine / 67% st.

2. gorsko-kotlinska

– 14% površine / 2% st.

3. primorska (jadranska)

– 31% površine / 31% st.

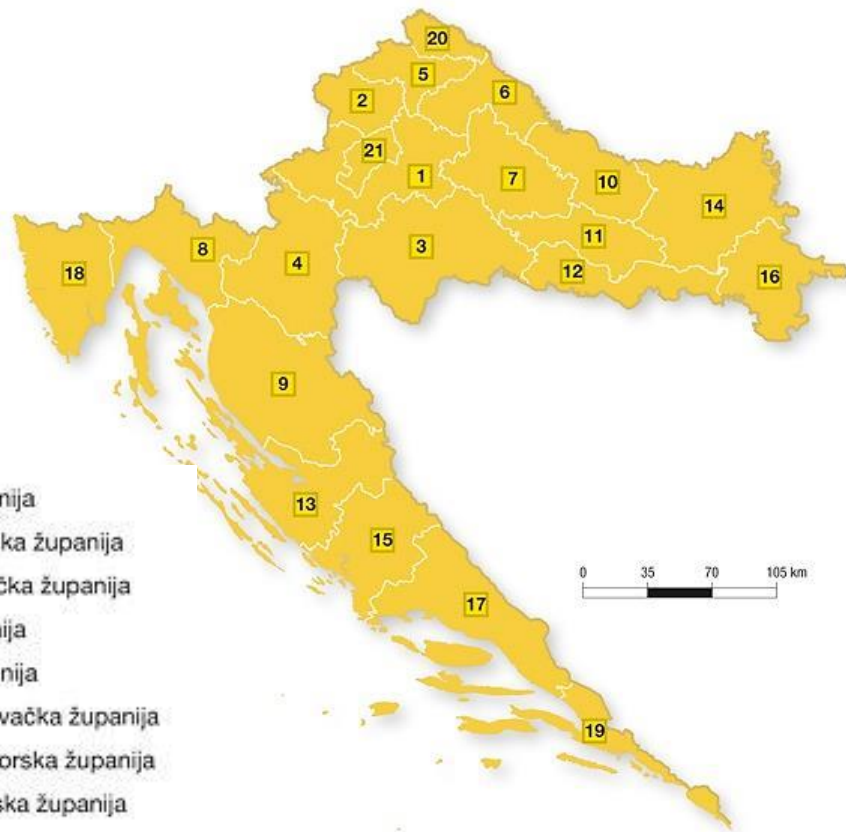
TERITORIJALNO-SAMOUPRAVNI USTROJ

2 NUTS regije (eurostat):

1. Kontinentalna
2. Jadranska Hrvatska

- 1 Zagrebačka županija
- 2 Krapinsko-zagorska županija
- 3 Sisačko-moslavačka županija
- 4 Karlovačka županija
- 5 Varaždinska županija
- 6 Koprivničko-križevačka županija
- 7 Bjelovarsko-bilogorska županija
- 8 Primorsko-goranska županija
- 9 Ličko-senjska županija
- 10 Virovitičko-podravska županija
- 11 Požeško-slavonska županija
- 12 Brodsko-posavska županija
- 13 Zadarska županija
- 14 Osječko-baranjska županija
- 15 Šibensko-kninska županija
- 16 Vukovarsko-srijemska županija
- 17 Splitsko-dalmatinska županija
- 18 Istarska županija
- 19 Dubrovačko-neretvanska županija
- 20 Međimurska županija
- 21 Grad Zagreb

21 županija
128 upravnih gradova
428 općina

GLAVNI PROMETNI PRAVCI

uzdužni (longitudinalni) pravci

poprečni (transverzalni) pravci

morski pravci

- Hrvatska ima **križišni** i **tranzitni položaj**
- **transverzalni** – sjever-jug
 - osnovna hrvatska razvojna osovina
- **longitudinalni** – istok-zapad
 - nizinom Save i Drave

trajektne linije:

Pula – Ancona

Zadar – Ancona

Split – Pescara

Dubrovnik – Bari

riječna luka

Vukovar (Dunav)

Paneuropski prometni pravci

paneuropski koridori koji prolaze Hrvatskom:

X (Salzburg – Zagreb – Beograd – Solun)

Vb (Budimpešta – Zagreb – Rijeka)

Vc (Budimpešta – Osijek – Sarajevo – Ploče)

VII – rijeka Dunav (do Crnog mora)

Pyhrnski i jadransko-jonski pravac

HRVATSKA U SVJETSKIM ORGANIZACIJAMA

- Ujedinjeni narodi
- Svjetska zdravstvena organizacija
- Crveni križ
- Međunarodni monetarni fond
- Ostale organizacije: FAO, UNICEF, UNHCR, ICTY, WB, WTO, Interpol...

UJEDINJENI NARODI

- organizacija osnovana 1945. (naslijedila je Ligu naroda)
- 193 članice
- sjedište: **New York**
- Hrvatska je članica od 1992.
- sastoji se od 6 tijela:
 1. Opća skupština
 2. Vijeće sigurnosti
 3. Gospodarsko i socijalno vijeće
 4. Međunarodni sud
 5. Tajništvo UN-a
 6. Starateljsko vijeće

ZEMLJE ČLANICE UJEDINJENIH NARODA

Zemlje koje nisu članice: Vatikan (promatrač), Zapadna Sahara, Palestinska samouprava i Antarktika

GLAVNA TIJELA UN-a

1. **Opća skupština** – najveće i glavno tijelo, sve zemlje članice
2. **Vijeće sigurnosti** – zaduženo za očuvanje mira i sigurnosti u svijetu
 - **5 stalnih članica** (s pravom veta): Kina, Francuska, Ruska Federacija, UK i SAD i **10 nestalnih** (na 2 godine; Hrvatska 2008./09.)
3. **Gospodarsko i socijalno vijeće** – brine o rješavanju ekonomskih, socijalnih i okolišnih izazova – 54 člana
4. **Međunarodni sud** – za rješavanje sporova i nesuglasica između članica UN-a; sjedište u Den Haagu (15 sudaca na 9 godina)
5. **Tajništvo** – brine o poslovanju i provođenju odluka i kao administracija UN-a; na čelu je glavni tajnik – Ban Ki-Moon
6. **Starateljsko vijeće** – nastalo kao tijelo koje je trebalo nadzirati proces osamostaljenja 11 država – 1994. privremeno obustavljen rad

SPECIJALIZIRANE ORGANIZACIJE UN-a

WHO – Svjetska zdravstvena organizacija

- sjedište u **Genevi**
- svrha promicanje i poboljšanje zdravlja na globalnoj razini
- 194 članice
- **Andrija Štampar** – prvi predsjednik WHO-a

MMF (IMF) – međunarodni monetarni fond

- sjedište u **Washingtonu**
- 188 članica
- Hrvatska članica od 1992.
- zadužena za nadzor svjetskog financijskog sustava i globalne monetarne suradnje

CRVENI KRIŽ

- humanitarna organizacija nastala radi pružanje pomoći žrtvama rata
- osnovana 1863. (Hrvatska 1878.)
- osnivač Henry Dunant
- temelji se na Genevskoj konvenciji iz 1949.
- **aktivnosti Crvenog križa:**
 - prva pomoć, zaštita zdravlja, dobrovoljno darivanje krvi, podizanje svijesti o opasnosti od mina, pomoć u zajednici...

NATO – sjevernoatlantski vojni savez

- osnovan 1949. u Washingtonu zbog „hladnog rata” kao protuteža Varšavskom paktu (vojni savez zemalja istočnog bloka)
- poslije hladnog rata NATO se širi i postaje međunarodna vojna organizacija
- Hrvatska članica od 2009.
- sjedište je u **Bruxellesu**

VIJEĆE EUROPE

- **najstarija europska organizacija** – osnovana 1949. g
- cilj joj je **promicanje jedinstva i suradnje u Europi**
- zalaže se za političku, socijalnu, pravnu suradnju i suradnju u kulturi u Europi
- sjedište je u **Strasbourgu** i okuplja **47 članica** – Hrvatska članica od 1996.

OSCE – organizacija za europsku sigurnost i suradnju

- osnovana 1975., središte u **Beču**
- ima 56 članica iz Europe, Azije i Sjeverne Amerike
- **svrha**: sprječavanje potencijalnih sukoba i stradanja, kontrola naoružavanja, borba protiv terorizma, praćenje poštovanja ljudskih prava i prava manjina

EBRD – europska banka za obnovu i razvoj

- osnovana 1991., središte u **Londonu**
- **svrha**: pomaganje državama u procesu ekonomske tranzicije i prijelaza na tržišnu ekonomiju

Srednjoeuropska inicijativa

- osnovana 1989., središte u **Trstu**
- ima 18 članica
- **svrha**: promicanje suradnje među zemljama srednje i istočne Europe

CEFTA – srednjoeuropski sporazum o slobodnoj trgovini

- osnovana 1992.
- ulaskom u EU članice napuštaju CEFTA-u
- **članice**: BiH, Srbija, Crna Gora, Albanija i Moldavija

